

Bediüzzaman neden bu kadar hapis yatmış, bu kadar çilelere nasıl dayanmış?

Tarih boyunca, iktidar sahibi olan yöneticiler bazen zulmetmiş; bazen de adaletle yöneterek, halkına hizmet etmiştir. Yönetilen insanlar ise, bazen zulme boyun eğerek sindirilmiş, bazen de mücadele ederek sıkıntılar yaşamıştır.

İktidarın bu özelliğinden dolayı, İslâm âlimleri yöneticilere karşı mesafeli durarak “muhalif” tavırlarını hissettirmişlerdir. Gerçek İslâm ulemasının bu tavrından âdil yöneticiler yararlanmasını bilerek, kendilerini düzeltmeye çalışırlarken; zâlim hükümdarlar âlimlere de zulmederek hapisanelere atmaktan geri durmamıştır.

Kur’ân’ın bu asra bakan bir tefsirini yazan Bediüzzaman da bu çerçevede ele alınabilecek bir âlimdir. Ancak onun farklı yanı, materyalist akımların şiddetle yaygınlaştığı ve dine baskıların yoğunca yaşandığı bir dönemde yaşamasıdır. Dolayısıyla onun mücadelesi, İslâm dünyasının Moğol istilâsıyla yaptığı mücadeleye benzer. Yani, insanlık ve medeniyet nâmına var olan her şeyi yıkmaya gelmiş bir kavmi durdurmak için yapılan mücadeleye benzer bir mücadele. Said Nursî, yöneticilerin olumlu davranışlarını takdir etmiş; uygun bulmadığı uygulamalarını ise eleştirmiştir. Hakikati en üst düzeyde tutmanın bir gereği olarak yöneticilerin kendisine vermiş olduğu yüksek makam ve maaşları reddetmiş; insanların vermek istediği hediyelerden kaçınmıştır. Onun hakikatleri söylemekten başka bir misyonu olmamıştır. Bediüzzaman bütün bunları yaparken hiçbir zaman şiddete başvurmamış, talebelerini de şiddetten menetmiştir; hukuk içerisinde kalarak hak aramayı tavsiye etmiştir.

İşte, bu özelliğinden dolayı Bediüzzaman, sürekli gözaltında tutulmuş ve hapsedilmiştir; aslında onun hapisanelerde zaman geçirmesinin hukukî bir dayanağı da yoktur. Birçok defa herhangi bir mahkûmiyeti olmadan keyfi olarak hapisanelerde tutulmuş ve tekrar serbest bırakılmıştır.

Diğer taraftan, Bediüzzaman “Konuşan Yalnız Hakikattir” başlıklı bir mektubunda yirmi sekiz sene şehir şehir dolaştırılmasının, mahkemeden mahkemeye sürüklenmesinin ve zalimâne işkencelere maruz bırakılmasının yalnızca sebepler âlemindeki olumsuz, çirkin yüzüne takılmamıştır. Çünkü o, insanların haksızlık ve zulmü bilerek yapsalar da kaderin mutlaka adalet ettiğine inanmıştır. Risâle-i Nur gibi bu zamanda en önemli bir iman hizmetini maddî, mânevi kemâlâtına, terakkiyâtına, azaptan ve Cehennemden kurtulmasına ve hatta ebedî saadeti kazanmasına ya da herhangi bir maksada âlet yapmaya engel olan ve iman hakikatlerinin muhtaç gönüllerin tereddütsüz bu hakikat deryasından faydalanması yolunu açan kaderin bu gibi adalet sırları dolayısıyla, Bediüzzaman bütün çektiği eziyet ve sıkıntılara katlanmıştır. Türü türü suçlarla kendisini hapsedmek isteyenlere ve zindanlarda yer hazırlayanlara Bediüzzaman, bilmeyerek de olsa yukarıdaki hakikate hizmet ettiklerinden hakkını helâl etmiştir. Ve talebelerine aynı dersi vermiştir. Kısacası, Bediüzzaman iktidarın istediklerini değil, Kur’ân’ın öğrettiklerini söylediği için hayatının yirmi sekiz yılı hapse ve gözaltında geçmiştir. Peygamberler, gerçekleri ilân ederken karşılaştıkları çilelere dayandıkları gibi; peygamber yolunu takip eden âlimlerin de bu tür çileler hayatlarından eksik olmamıştır. Fakat o yüce insanlar sebeplere takılmadan kaderin adaleti yüzünü gördüklerinden, kendilerine zulmedenlere bile şefkat göstermişler ve haklarını helâl etmişlerdir.